

ΜΟΥΣΕΙΟ ΝΕΟΤΕΡΟΥ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΛΟΥΤΡΟ ΤΩΝ ΑΕΡΗΔΩΝ

MUSEUM OF MODERN
GREEK CULTURE

BATH-HOUSE OF THE WINDS

ΑΘΗΝΑ / ATHENS

Το Λουτρό των Αέριδων ή Χαμάμ του Αμπίντ Εφέντη, στην οδό Κυρρήστου, είναι το μοναδικό σωζόμενο από τα τρία δημόσια λουτρά που υπήρχαν στην Αθήνα έως τα τέλη του 19ου αιώνα. Χρονολογείται στην πρώιμη Οθωμανική περίοδο (15ος-17ος αι.) και παρέμεινε σε λειτουργία έως το 1965.

Από το 1998 – οπότε και ολοκληρώνεται η αποκατάστασή του – το Λουτρό αποτελεί παράρτημα του Μουσείου Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού και λειτουργεί ως μουσειακός χώρος. Η χρήση και η αρχιτεκτονική τυπολογία του μνημείου αναδεικνύεται μέσω της μόνιμης εικονικής έκθεσης «Στο Λουτρό: Ένα ταξίδι στο σώμα και την ψυχή» όπου παρουσιάζονται με τρόπο βιωματικό οι πρακτικές καθαρισμού και καλλωπισμού του σώματος διαχρονικά.

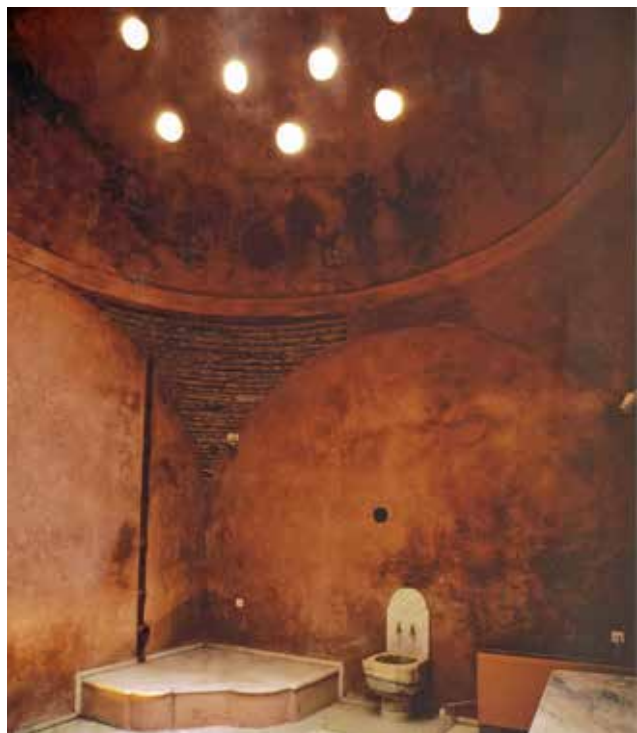
Ως αρχιτεκτόνημα το Λουτρό κατά τη διάρκεια της μακράς ζωής του υπέστη ποικίλες μετατροπές και προσθήκες. Κατά την Οθωμανική περίοδο είναι μονό και λειτουργεί εκ

περιτροπής για άντρες και γυναίκες σε διαφορετικές ώρες της ημέρας. Κατά τη δεύτερη οικοδομική φάση, γύρω στα 1870, μετατρέπεται σε δίδυμο, προσφέροντας υπηρεσίες σε διακριτά τμήματα, ανδρικό και γυναικείο. Αργότερα προστίθεται ένα βοηθητικό κτίσμα που περιλαμβάνει ατομικά λουτρά, τα λεγόμενα «ευρωπαϊκά». Ειδικά για τις γυναίκες, το χαμάμ αποτελούσε, εκτός από χώρο καλλωπισμού, μία από τις ελάχιστες εξόδους τους, όπου είχαν την ευκαιρία για κοινωνικές συναντήσεις, διασκέδαση και ψυχαγωγία.

Το Λουτρό αποτελείται από τρεις κύριους χώρους: τα αποδυτήρια, το χλιαρό και το θερμό. Η διαδικασία του λουτρού ακολουθεί συγκεκριμένο τυπικό, με τους λουόμενους να κινούνται σταδιακά από τα ψυχρότερα στα θερμότερα διαμερίσματα, για να εξοικειώνονται στις θερμοκρασιακές μεταβολές. Το χλιαρό και το θερμό θερμαίνονται με το σύστημα των υποκαύστων, με υποδαπέδια δηλαδή θέρμανση, κατά το πρότυπο των αρχαίων και βυζαντινών λουτρών.

Καρδιά του Λουτρού είναι η εστία με τη δεξαμενή νερού, η οποία εξασφαλίζει τη θέρμανση του νερού και των χώρων μέσα από τα υπόκαυστα. Η στέγαση των θερμαινόμενων χώρων γίνεται με ημικυλινδρικούς και ημισφαιρικούς θόλους για τη διατήρηση της θερμότητας, οι οποίοι φέρουν «φεγγίδες», μικρές οπές κυκλικού σχήματος από γυαλί για την επίτευξη του φωτισμού.

The Bath-house of the Winds, or else Hammam of Abid Efendi, is the only one remaining of the three public baths in Athens from the late 19th century. Dating to the first period of Ottoman rule (15th-17th c.), the Bath-house functioned until 1965.

Since 1998 (when its restoration was completed), it has been a branch of the Museum of Modern Greek Culture and operates as a museum. The use and the monument's architectural typology are enhanced by the permanent virtual exhibition "In the Bath: A trip to the body and the soul", in which the methods of bodily cleanliness and beautification are experientially presented in their diachrony.

As an architectural work, the Bath-house underwent a variety of changes, alterations, and additions during its long lifetime. Originally, during the period of Ottoman rule, it was a single bath-house, operating for men and women in turn, at different hours during the day. During the 1870s, it was altered to acquire two complete and independent wings so that it could operate for both sexes simultaneously. An ancillary building was later added that included individual so-called "European" baths. Especially for women, the Hammam offered -besides beautification- one of their few outings, where they had the chance for social interaction, fun, and amusement.

The Bath-house consists of three main spaces: the changing-rooms, the warm rooms, and the hot rooms. The bathing procedure had its particular rite: the bathers moved gradually from the cooler to the hotter rooms, so as not to be exposed to extreme temperature variations. The warm and hot rooms of the Bath-house operated in the same way as the ancient and the Byzantine baths, with a system of underground heating, the hypocausts.

The heart of the Bath-house was its furnace and water cistern, both of which guarantee the water- and room-heating through the hypocausts. The heated spaces -in order to achieve uniform temperature maintenance- were covered with semicylindrical vaults and semispherical domes having small circular glass skylights for natural lighting, the so-called "pheggides".

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΝΕΟΤΕΡΟΥ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΛΟΥΤΡΟ ΤΩΝ
ΑΕΡΗΔΩΝ

MUSEUM
OF MODERN
GREEK
CULTURE

BATH-HOUSE
OF THE WINDS

ΑΘΗΝΑ / ATHENS

i Κυρρήστου 8, Πλάκα, Αθήνα 10558

Τηλ.: 2103244340

Ώρες λειτουργίας: 8.30-15.30, καθημερινά εκτός Τρίτης

Εισιτήρια: γενική είσοδος 3€ - μειωμένο 2€

Πρόσβαση: σταθμός μετρό Μοναστηράκι και Ακρόπολη

Προσβασιμότητα ΑμΕΑ: μερικώς προσβάσιμο

8 Kyrrestou str., Plaka, Athens 10558

Tel.: 2103244340

Visiting hours: 8.30-15.30, daily except Tuesday

Tickets: full 3€ - reduced 2€

Access: Monastiraki and Acropolis Metro Station

PWD accessibility: partially accessible

www.mnep.gr

 Museum of Modern Greek Culture
 [museumofmoderngreekculture](https://www.instagram.com/museumofmoderngreekculture)

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΟΔΑΠ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΜΑΡΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑ

ΜΝΗΜΕΙΑ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
MONUMENTS AND MUSEUMS OF GREECE
e-Ticketing system

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
HELLENIC REPUBLIC

Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού
Ministry of Culture and Sports

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
HELLENIC ORGANIZATION OF
CULTURAL RESOURCES DEVELOPMENT
www.tap.gr